

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. III. Recollectio precatoria de Bonitate naturali Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](#)

riam; & ipsius radium pertingere ad omnia, idque non semel tantum, sed assidue & indefinenter.

11 Neque solum quia est auctor ut causa efficiens, sed etiam quia est exemplar & mensura omnis perfectionis. In rebus enim creatis dicitur aliquid perfectum in natura, quia est commensum suo exemplari, secundum quod est conditum in tali specie. Sicut in arte factis id est perfectum, quod exacte respondet conceptui & regulis artis. Vnde ipsum exemplar est per se & in se originaliter perfectum absque respectu ad aliud, tamquam prima perfectionis regula. Itaque ipse *perfectus* dicitur, & tamquam fons, ex quo omnis perfectione naturae in omnia quae sunt, manat, & tamquam mensura, ex cuius commensione ipsa perfectionis ratio pendet.

12 Hinc fit ut omnia opera Dei sint summe perfecta, singula in ^{Omnia Dei}
^{opera summae}
^{perfecta.} sua specie. Cum enim Deus sit in se supremè perfectus in toto genere entis, ita ut nihil illi accedere possit, fecit omnem creaturam in sua specie supremè perfectam, ut nulla ei intra illam speciem possit fieri additio: sicque perfectione summa creaturæ in certa specie est signum summæ perfectionis diuinæ in toto genere entis.

C A P V T . III.

Recollectio prelatoria, de Bonitate naturali Dei.

13 **B**ONVS Dominus & amabilis valde, & bonitatis eius non est finis. Non hoc aut illo modo, non hoc vel illo genere boni bonus est Conditor omnis boni, sed absolutè, sine principio, sine fine, sine limite, sine modo, sine mensura omne bonum anticipans, & vnicè complectens.

14 Nemo tibi id prior dedit, ut retribuas ei, & gratiam referas, sed a teipso habes, simplex & primæua bonitas, vnde omnia boni dulcedinem pro suo captu sugunt. Tu enim es ipsa boni plegitudo & vniuersitas, omnis boni fontalis origo, cui omnia à suprema substantia creata usque ad extremam materiam, omne bonum suum acceptum ferre debent. Nihil illorum per essentiam totum bonum suum obtinet, sed multis opus est ut vel in suo duimtaxat genere & intra limites suæ naturæ sint perfecta & completa. Tu per simplicissimam essentiam omnem excellentiam, omnem perfectionem, omnem beatitudinem, omne bonum possides, nec præter teipsum opus est tibi re aliqua. Illorum bonum angustum est, &

M 3 finibus

finibus certigenoris circumscriptum, adeò ut aliorum bona in se-
ipso non comprehendant. unde & infinitis rebus nobis ad vitam
opus est, cùm singula parum per se præstent. Tuum vero, hoc est,
simplicis essentiæ tuae bonum est immensum, redundantissimum,
ad omnia per se sufficientissimum. Cùm enim sis ipsa primordia-
lis origo omnium, nihil est à quo ratio boni in te limitari aut cir-
cumscribi possit. Sicut igitur essentia tua, & potentia, & sapientia
infinita est, omni carens limitatione, quia prima, quia à nullo,
ac proinde non habens unde limitetur: ita etiam bonitas & per-
fæctio tua limite caret, quia prima est, nec ab ullo pendens unde
limitationem accipere possit. Omnis enim limitatio rationis per
se illimitata debet fieri à causa efficiente. Quare cùm perfectiones
quæ in te sunt, nullam causam efficientem habeant, necesse est
eas omni limitatione carere.

Væ miseris qui extra te per rerum infimarum multiplices clas-
ses, & inextricabilem multitudinem, diuitias, voluptates & hono-
res tanto labore, tanta sollicitudine, tanto æternæ salutis periculo
quærunt. Poterant hæc omnia in te multò felicius & facilius inue-
nire & possidere, non ad huius dumtaxat vitæ breue momentum,
vt hæc mundana, sed per togam æternitatem. In te enim hæc om-
nia sunt purissima, & simul collecta, & immensa. In te est auri de-
cuss, gemmarum pulchritudo, latifundiorum fructus, hortorum
amœnitas, palatorum magnificætia, oppidorum opulentia, regno-
rum gloria. quidquid in his omnibus est suave, gloriosum, hono-
rificum, amabile, id totum in te copiosissime, purissime, vnitissi-
mè & sempiterne continetur, omnibus imperfectionibus quæ in
creatis bonis reperiuntur semotis.

In te omnes delitiae & voluptates, omnes recreaciones & amœ-
nitates, omnia solatia & gaudia, omnis pulchritudo & felicitas,
omnis beatitudo & consummatio. A te omnia dulcia suam tra-
hant dulcedinem, & omnia pulchra suam pulchritudinem, omnia
lucida suum splendorem, omnia viuentia suam vitam, omnia
sentientia suam sensionem, omnia mouentia suum vigorem, om-
nia intelligentia suam notionem, omnia perfecta suam perfectio-
nem, omnia quomodolibet bona suam speciem & bonitatem.

Tu omnis perfectionis auctor & exemplar, & finis & conser-
uator, omnem terminans infinitatem, omnem transiens finem,
omnem definiens mensuram, omnem fingens speciem, omnem
formans informitatem. Tu per te perfectus, & superperfectus, &
ante-

anteperfectus, omnem perfectionem & excellentiam simplici unitate prehabens.

20 Tu sine quantitate magnus, sine qualitate bonus, sine numero infinitus, sine figura formosus, sine tempore aeternus, sine loco immensus, sine extensione diffusus, sine multiplicitate perfectus, sine situ altissimus. Tu centrum vniuersi, ad quod omnia ingenito pondere tendunt, in quo omnia quiescent, a quo omnia sustentantur. In te omnis amoris illicium, omnis desiderij consummatio, omnis motionis terminus, omnis appetitus satietas.

21 Quanta vis supereminens bonitatis tuae, ad cuius vel tenuem radium, vel umbratilem speciem tanto impetu currit omnis creatura! Singula enim suum quoddam bonum appetunt, & ad illud omni conatu feruntur, quod bonum nihil est aliud quam vestigium quoddam tenue bonitatis tuae. Hoc vniuersam creaturam trahit, hoc tantos motus in mundo excitat: quidquid enim in vniuersa creatura mouetur, quidquid agitur, quidquid operatur, boni appetitu mouetur, agitur, operatur. Si umbra tenuis tanto trahit impetu, quanto trahet ipsa veritas? illa inquam pulchritudo & bonitas infinita clare conspecta?

22 Trahe mentem meam ad te, o bonitas immensa! adstringe eam tibi supra creata omnia vinculo insubibili, nexu amoris aeterno. Quid enim quæram aut optem extra te, qui omnis boni es plenitudo, & fons, & finis, & suauitas, omni bono melior & excellenter: ergo ceteris neglectis semper te cogite, & amem, tibi inhæreant, & in te commorerent, te laudem & benedicam, & omnes vires animæ meæ, omnisque vita mea seruiat tibi. Vilescant mihi omnia transitoria propter te, & clara mihi sint omnia tua, & tu, Deus meus, supra omnia. Perfice me secundum altissimum beneplacatum tuum in cognitione & amore tui, & transfer me totum in te ipsum, ut unus tecum spiritus efficiar. Amen.

D E